7de Jaargang — Curaçao den 18n October 1890. — N° 355

AMIGOE DI CURAÇAO

WEEKBLAD VOOR DE CURAÇAOSCHE EILANDEN.

Dit Blad verschijnt elken Zaterdag.
Abonnementsprijs voor Curaçao, Bonaire en Aruba per drie maanden fl. 2,— met vooruitbetaling.
Voor het Buitenland per jaar fl. 10.—
Afzonderlijke nummers fl. 0,25.
Prijs der Advertentiën van 1 tot 7 regels fl. 0,50, voor elken regel meer fl. 0,07½.

BUREAU VAN DIT BLAD
PLEIN VAN PIETERMAAI. N° 129.
UITSLUITEND AGENT VOOR EUROPA:
P. JOLY & J. MARTIN,
66, RUE LAFAYETTE, PARIJS.

E Courant aki ta sali toer Dia Sabra.
Su prijs di Abonnement ta fl. 2,— pa tres luna, pagar padilanti.
Pa lugarnan foi Curaçao, Bonaire i Aruba fl 10.— pa anja.
Un number só fl. 0,25.
Un annucio di 1 té 7 regel, fl 0,50 cada regel mas fl. 0,07½.

Het congres van Luik.

Met minder woorden dan zijn belangrijkheid gevoogde, hebben wij onzen Lezers reeds verslag gegeven, van het luisterrijk Congres, dat in de eerste helft der vorige maand te Luik gehouden werd, om te beraadslagen: hoe het sociaal vraagstuk tot een bevredigende oplossing te brengen?

Deze vergadering, de talrijkste en belangrijkste van allen, die tot heden — met inbegrip van de berlijnsche arbeiders Conferentie-gehouden zijn, zal zonder twijfel een vruchtbaren indruk nalaten en duurzame gevolgen hebben. Zonder nog de hooge waarde en besluiten, die aldaar genomen zijn, in aanmerking te nemen, geeft het feit alleen, dat dit Congres de algemeene aandacht getrokken heeft, allen grond voor die verwachting. Een vluchtige blik slechts in de bladen, die er een oordeel over velden, geslagen, is meer dan voldoende om ons hiervan te overtuigen.

Het voornaamste orgaan der fransche republikeinen de *Temps* noemde het Congres van Luik: "*een der hoofdgebeurtenissen van onzen tijd*" en in het vervolg van zijn artikel drukt hij zich aldus uit: Het katholicisme is nog heel iets anders, dan een politiek hierarchie; het is ook een volksgodsdienst, die in innig verband staat met de democratie. Door dit verband wordt thans zijn maatschappelijk karakter een nieuw vuur ingestort. Daar uit put het nieuwe kracht en verschijnt het thans als een der groote factoren, die op het schaakbord des modernen levens hun plaats innemen."

Men ziet het: de *Temps*, die men toch wel niet clericaal zal noemen, spreekt met meer verstand van en eerbied voor het katholicisme, dan menig liberaal blad, dat zich in dat voorbeeld spiegelen kan.

Sprekende over de besluiten, die te Luik genomen zijn, noemt het *Journal de Bruxelles* die: een merkwaardig geheel. Een geest van rechtvaardigheid ten opzichte van den werkmansstand en liefde voor de volksbelangen tintelen daarin. Verder gaande dan de berlijnsche conferentie, neemt de Vergadering van Luik met een internationale overeenkomst betrekkelijk de gelijkheid, tevens een verschil aan naar gelang het land en de industrie. Wat hier vooral in het oog sprong — gaat genoemd blad voort — is de eenheid, die onder de katholieken, geleid door hun Opperpriester, op het stuk van arbeidskwestie weldra overal zal heerschen. En die eenheid is niet slechts theoretisch en speculatief, maar 't is een eenheid, die tot krachtig en onmiddelijk handelen leidt.

Wel mag *Courrier de Bruxelles* hier schrijven: het uur is beslissend het gevaar groot; men mag ter linker noch ter rechterzijde afwijken; niet eerst vooruit, dan weer teruggetreden en blijven staan; neen, met vasten tred moet langs bekende wegen afgegaan worden op het doel, dat in het volle licht is geplaatst. Het Congres van Luik legt hier een prachtige platte grond van het terrein der werkzaamheden in de handen der Christenen; alles is er op aangegeven." Dan doet het blad zijn Lezers nog een blik slaan op de Vergaderden zelven en wijst er op hoe de Kerk het edelste wat zij bezit-al wat zich in de studie der maatschappelijke kwestiën naam heeft verworven ten dienste stelt van den werkman. Waarlijk — gaat het dan voort — hier zal men uitroepen: Ziedaar de mannen die de maatschappij van het barbarisme der socialisten zullen redden!"

De *N. R. Courant* meent dat dit zoo'n vaart niet loopen zal. Zij is van een ander gevoelen en heeft er haar redenen voor. Na met lof over de pogingen der Katholieke Kerk voor het heil der maatschappij gewaagd te hebben, gaat zij aldus voort:

„Maar het klinkt wat dwaas, telkens en telkens, en nu ook weder op het bovengenoemde congres, door de geestelijken niet het minst, met grooten ophef te hooren verkondigen, dat ook in dezen opzichte alle heil te wachten is van de Kerk. Indien dit juist ware, waarom heeft dan de Kerk, die immers reeds sedert eeuwen bestaat, niet belet dat de maatschappelijke toestanden zoo ziek werden, als zij toch de beschikking over de geneesmiddelen heeft? De onware lof, welke op congressen als te Luik aan de Kerk en hare geestelijkheid wordt toegezwaaid voor hetgeen er door haar ten behoeve van de verbetering der sociale verhoudingen gedaan is en wordt, maakt het bijwonen van zulke congressen en het lezen van het aldaar verhandelde voor niet-Katholieken letterlijk onmogelijk."

Men zou hier mogen vragen waarom klinkt het dwaas te verkondigen, dat in de arbeidersquaestie alle heil van de Kerk te verwachten is? Is de Kerk dan nu minder machtig dan in de eerste eeuwen des Christendoms, toen zij de slavernij uitroeide? En dat zij dit gedaan heeft, direct zelf, en indirect door de door hare hand gevormde Staten, zal wel niemand ontkennen, evenmin als weerlegd kan worden, dat de sociale quaestie van thans een moeilijker op te lossen vraagstuk is dan dat der slavernij in de oudste tijden onzer jaartelling.

Maar waarom heeft dan de Kerk niet belet, vraagt de *N. R. Ct.*, dat de maatschappij ziek werd? Onnoozele vraag! Bind uw knecht handen en voeten en vraag hem dan: waarom dient gij mij niet?

De revolutie heeft zich onder de vormen van het liberalisme over Europa verspreid en ten gevolge gehad, dat de Kerk overal vijanden kreeg in de Staten. Het oproer tegen het gezag nam de vormen der wettigheid aan en knevelde de Kerk met een geweld, waarvan de oude legisten nooit gedroomd hebben: Toen kon de Kerk, immers, al had zij de beschikking over de geneesmiddelen, niets voor de maatschappij doen: en het klinkt als een bespotting, dat men haar, na haar de handen met stevige banden gebonden te hebben, verwijt dat zij niets gedaan heeft om de maatschappij tegen de rampzalige gevolgen en uitwerkselen van het liberalisme te beschermen.

Maar wat het liberalisme niet verwacht had en wat nu onder de wonderlijke leiding der Voorzienigheid gebeurde, de Kerk verbrak allengs hare banden, eerstens door hare Goddelijke kracht, maar vervolgens ook, omdat het liberalisme, dom genoeg, het door zijn eigene zoogenaamde beginselen daartoe de middelen gegeven had. De constitutionneele regeeringsvorm heeft in den geest harer helderziende uitvinders en invoerders nooit iets anders bedoeld dan de Katholieke Kerk in kluisters te leggen en te brengen onder de alvermogende heerschappij van den Staat, nadat men het koningschap beroofd zou hebben van zijn ware karakter; maar onder Gods aanbiddelijke leiding heeft de Kerk [illegible] onder dien regeeringsvorm, en door de middelen, welke hij [illegible] [illegible] zoo [illegible] plannenmakers, [illegible] opgegeven. [illegible] zij de banden vrij [illegible] gesloten of verroeste [illegible] schelen geopend of [illegible] gestichten gesticht bij menigte, [illegible] zij [illegible] aan.

Op dezelfde oogenblik ging er een rilling door de wereld, men begreep dat zij, die de slaven vrij had gemaakt, ook machtig genoeg was om de arbeiders van het juk van het liberalisme te verlossen, en terwijl de volken de Kerk toejuichten, kwamen de vorsten Rome's hulp vragen ter oplossing der sociale quaestie.

Wij sluiten met een eigenaardige opmerking van de *Bien Public*. Daar was geen verbeelding op dat Congres, zegt het blad, geen spelen met groote woorden. [illegible] aan niemand werd een zienswijze opgedrongen. Dat is wel de beste weerlegging voor de beschuldiging van nederige onderwerping, staatsche volgzaamheid der katholieken aan Rome, een beschuldiging die nog dagelijks wordt [illegible].

De liberale en sociale pers was uitgenoodigd om alle zittingen bij te wonen, wat vrij afsteekt tegen de geheimzinnigheid, waarmede de tegenstanders, — die het licht en 't vrije onderzoek zoo lief hebben —

FEUILLETON.

NUESTRA SEÑORA DI VICTORIA.

Continuacion.

Pa casualidad Casimiro tabatin enteramente otro sintimentoe den cuestion di estado, coe e general: i p'esai e soldá bieeuw a hoera coe Marianna no por casa nunca coe Casimiro.

Consecuencia djesai tabata, coe ora de Latour por tabata jamá, segun husgado di mundoe, di mas bon partida p'e jioe dje general, a lamta un causa nobo i casi invisible contra union dje hobennan, i resulta tabata, coe Latour, hajando e ganjá den soe deseo di mas ardiente i di mas dusji, a entregué na libertinage di mas grandi i na oen bida di destruccion, i bien pronto, asina appreciá i cargá coe e tabata promé, el a bira un escándalo i mal egemplo pa hinter Paris.

E tabata convidá oen dja domingo mainta pa almorza coe algoen di soe amigoenan di mas libertino. Ma e dia ai e tabata mas tristoe i abatido coe su costumber.

Coe soe nervionan completamente exaltá pa soe bida desarreglá, é tabata den oen dje momentoenan, coe soe bon spiritoe tabata duné consehonan suave, ma incomprensible, i recordé dianan coe a bula, huntoe e tabata consegé di busca gloria mas noble i pone oen fin mas digno pa soe deber. Despues coe almuerzo a caba, a sigi manera costumber kèlki di likeur, i ora a caba, como e enemigoenan kieer a saca Casimiro for dje estado di sonjo ai coe e tabatin adén, nan a ofrece sigá i binja. Asina nan a keda sinta cerca otro te coe nan reunion a bira oen berdadera orgia. Dia tabata cerca di caba — klok di misa a duna diferente exhortacion caba riba cual ningoen a pone atencion mes. Ningoen a corda riba tempoe i menos riba perdementoe di tempoe. Porfin Casimiro a lamta, el a jama i puntra na criá coe a drenta kom laat tabata.

E criá a respondé, "serca sjete ora, señor."

"Mi Cieloe!" de Latour a grita, ta oen bida esaki! Maldicion! asina ta imposible pa sigi, mi mester hiba oen otro bida," i asina el a slinger te na porta.

"Na oenda bo ta bai?" oen di soe amigoenan a puntré cogiendo e na soe schouder, "si bo toema libertad di bandona nos asina di repiente, lo mi considera esai como un ofensa personal."

"Laga mi bai, señor i corda kiko coe bo kie," Casimiro a grunja i ranca foi dje. Despues bistiendo soe mantel coe oen exactitud trahá el a bisa: "mi kie bai awor camina casualidad hiba mi, ó mihó camina Providencia jamá mi, *pasobra mi no ta pertenece mas na casualidad.*"

"Kom!" oen boz a grita; „bo kiee bira oen hende fini, oen creyente?"

„Mi tabata semper un creyente," Casimiro a responde toer sosegá, bisando hariendo acerca: „Ta parcé mi koe un poder sobrenatural tin influencia n'e momentoe aki riba mi, si, — kom increible coe por parce boso, — ta manera koe mi ta jamá pa toema parti den un asunto importante." Bisando asina, el a retira, mientras, sea coe ta pasobra nan tabata respeta soe capacidadnan, ó soe estado na cual é tabata sabi di halsé, ni un hende a risca di bofon di soe declaracion jen di significacion i sin rodeo.— Un hende coe fama ta papia hopi bes cos, coe si un hende ordinario papié, nan ta harié.

Ora Casimiro a gana na caja, el a ripara coe a coeminsa bira anochi. El a camna, trompecando coe hopi hende, i otro bes nan batiendo contra dje, te el a jega n'e caja conocí di *Nuestra Señora di Victoria.*

Tabatin hopi hende koe [illegible] bai na mes direccion n'e ora ai. I tabata rastrá den dje multitud di hende [illegible] involuntariamente el a jega dilanti porta dje misa gabá di *Nuestra Señora di Victoria.* Incapaz di retiré, el a drenta e misa huntoe coe toer e hendenan. Poco despues misa tabata jen di hende, i boroto coe paso i papiamentoe poco-poco di esnan koe tabata drenta misa a stop i a keda oen silencio solemne. Splendor dje altá ricoe lusá, aroma dusji di sencia, luho imponente, elocuencia muda dje pinturanan bendicioná, acordenan melodioso di orgel i cantórnan, tabata jena hende soe alma coe un entusiasmo elevá.

Casimiro a sosega contra un pilá i é tabata haci soe esfuerzo p'e tin parti den spiritoe dje reunion solemne. Ma soe nervionan tabata mas

hun vergaderingen omsluieren. In grooten getale zijn zij gekomen. Er was reeds te voren voorspeld, dat zij van verdeeldheid en dwaasheid getuigen zouden zijn. Zij werden bedrogen. Ondeelbare eenheid heerschte, er en de wijsheid zat voor. Nu spreekt uit hun verslagen duidelijk de afgunst. Laat dan de liberale partij — zoo besluit het blad — eveneens het maatschappelijk vraagstuk eens aan een openbare discussie onderwerpen en de radicalen en doctrinairen verzoeken. Daar behoeven er geen twee duizend bijeen te zijn om reeds in een eerste zitting van een Babelsche spraakverwarring getuige te zijn.!"

Hoe dit zij, het Congres van Luik heeft zijn plaats in de geschiedenis onzer eeuw. Ondanks kleine afwijkingen is er harmonie tot stand gekomen tusschen de katholieken, waar het de hoofdbeginselen betreft, die, met wijsheid toegepast, de maatschappij kunnen genezen. Daar kan nu nog in bijzaken verschil van meening over de juiste middelen bestaan, maar eenheid heerscht er in het handelen; eenheid in het streven naar eenzelfde doel en dat is het noodzakelijke.

NIEUWSBERICHTEN

CURACAO.

Bij gouvernements beschikking is bepaald:

1. dat het merk van goedkeuring, te bezigen bij den ijk en den herijk in deze kolonie gedurende het jaar 1891, zal zijn de letter *Q*;
2. dat in het jaar 1891 herijk zal plaats hebben van maten, gewichten en weegwerktuigen.

Door den Gouverneur der Kolonie is bepaald, dat tot de festiviteiten, waarmede de verjaardag van Zijne Majesteit den Koning op den 1en. Februari 1891 zal worden gevierd, behooren zal een volksfeest, waarvan de leiding is opgedragen aan eene Commissie, bestaande uit de navolgende heeren:

J. Boer, particulier.

A. C. P. Charlouis, 1e. luitenant der infanterie.

M. H. Daal, particulier.

E. Statius Muller, 2e. luitenant bij de Stedelijke Schutterij.

J. A. de Veer, gouvernements ambtenaar.

Bij gouvernements-beschikking is aan L. Rosenberg, op zijn verzoek, eervol ontslag verleend als deurwaarder bij het Kantongerecht op *Aruba*, en als zoodanig benoemd de veldwachter D. A. D. Schreuders.

Op last van den heer Gouverneur der Kolonie wordt bekend gemaakt, dat, volgens bericht van den fungeerenden Nederlandschen Consul te *Pto. Cabello*, op den 9n. Augustus jl. te *Valencia* (*Venezuela*) overleden is de persoon van John Piniero, en dat de Heer Pablo José Arocha aldaar tot curator van zijne onbeheerde nalatenschap is benoemd.

Ten *parkette* van den *Procureur-generaal* liggen ter beschikking van den daarop rechthebbenden een *dasspeld* en een *ijzeren sleutel*; beide voorwerpen alhier op straat gevonden

---

Lijst van brieven, die onbestelbaar zijn bevonden:

Alejandro Correa, Eugenie Grand, Chr. Gyzen.

Ll. Maandag is een daglooner, die de brug over de haven willende passeeren, welke juist geopend was, door zijn slecht gezicht misleid in het water gevallen en jammerlijk dronken.

Ware het niet beter, wanneer doorgang verleend wordt aan boot of schip, de brug aan beide zijden af te sluiten en aan niemand toegang te verleenen tot de opening behoorlijk gesloten is?

Woensdag, den 15 October, zijn in de parochiekerk van den H. Joseph te Barber 108 kinderen tot de E. H. Communie toegelaten. Ofschoon vele bezoekers van elders waren aangekomen bleef orde en rust volkomen bewaard.

BUITENLAND.

Rome.— Naast de titelkerk San Gregorio staat een klooster van Camaldolenzen. Deze monniken ontvingen van de regeering aanschrijving, om binnen eenige dagen het klooster te ontruimen. De San Gregorio is de titelkerk van kardinaal Manning, en de superior der monniken begaf zich dadelijk naar Mgr. Stonor en deze vervoegde zich tot het Britsche gezantschap. Mgr. Stoner bracht in herinnering, dat ook in 1885 een dergelijk bevel door de religieuzen werd ontvangen, waaraan echter geen gevolg werd gegeven. De Engelsche gezant heeft destijds aan de Regeering doen weten, dat de Engelsche Kardinaal een onbetwistbaar recht heeft, niet alleen op die kerk, maar ook op het daartoe behoorende klooster. Dit recht werd in 1885 door het gouvernement erkend zooals blijkt uit de papieren, bij het gezantschap aanwezig. De ambassadeur is terstond in briefwisseling getreden met Z. Em. Manning, en men twijfelt niet, of de monniken zullen ook thans wel weer ongehinderd kunnen blijven.

— De gezondheidstoestand van Paus Leo is voortreffelijk. Z. H. gaat iederen dag in den tuin wandelen en verleent, zooals altijd in den zomer, minder audiëntiën. Gedurende de afgeloopen week liet hij zich nauwkeurig op de hoogte houden van de beraadslagingen van het Luiksch congres, waarin hij veel belang stelde. Bijzonderlijk worden in het Vaticaan de redevoeringen van Mgr. Korum geprezen. — In officiëel-Italiaansche kringen is men zeer ontstemd, dat het congres zich ook met de Romeinsche questie heeft bezig gehouden.

Italie.— De minister van financiën, Seismit Doda, heeft zijn ontslag rechtstreeks den Koning aangeboden. Seismit Doda is een tegenstander van het drievoudig verbond, en heeft zonder protest bij een maaltijd in Udine anti-Oostenrijksche toosten aangehoord. Hij zit voor een tekort van 52 millioen en ziet zonder kamerontbinding geen kans, om nieuwe belastingen in te voeren. De toestand is zoo critiek mogelijk; terwijl de minister-president Crispi al rijker en rijker wordt, en van arm als hij was thans millionair is, werdt het land al armer en armer.

Giolitti is voorloopig aangewezen als opvolger van Seismit Doda als minister van financiën.

— De *Oss. Rom.* bespreekt in een belangrijk hoofdartikel den socialen toestand van Europa, en teekent daarbij het volgende voor Italië aan: In Italië is de toestand zeker niet beter dan elders; bijaldien er in het land, waar de landbouw meer dan de fabrieksindustrie wordt beoefend, geen schrikbarende samenscholingen van werklieden plaats hebben, die in andere landen aan de orde zijn, zoo doet de regeering er inderdaad haar best, om de socialistische agitatie te voeden en ernstiger te maken. Tot bewijs hiervan kan strekken, dat de ontevredenheid en de rustverstoringen in sommige plaatsen van de Romagna en Opper-Italië voortdurend toenemen, ter oorzake van de bovenmatige verhooging der belastingen op de roerende en onroerende goederen, die de Regeering wil doorzetten. Van deze onverdragelijke begeerlijkheid der belastingheffers, zoeken de revolutiemannen voordeel te trekken. Men poogt in Italië aldus de gevreesde sociale kwestie te verergeren.

Duitschland. - Op eene te Berlijn gehouden sociaal democratische bijeenkomst van 2000 personen is tot eene algemeen uittreden uit de Evangelische kerk besloten, gelijk mede om aan de kinderen verder geen godsdienst-onderwijs meer te doen geven. Een candidaat in de theologie, die den moed had, aan de heeren in hun gezicht te zeggen, dat de Kerk slechts gebaat zou worden door het uittreden van zoovele onreine elementen, die er niet behoorden, werd dermate uitgejouwd, dat de politie sluiting moest gelasten.

— Het plaatselijk vesting-commando van Mentz heeft den soldaten van het garnizoen het bezoeken van winkels en herbergen verboden, waarin de inteekening op socialistische bladen is opengesteld of waar zulke bladen ter lezing aanwezig zijn.

— In Oldensburg zijn 26 man der reserve van het 78e Regiment tot langdurige vestingstraf veroordeeld, omdat zij, door niet op het appel te verschijnen, aan hunnen Kapitein gehoorzaamheid hebben geweigerd.

— De Keizers van Duitschland en Oostenrijk hebben elkander te Rohnstock (Silezië) ontmoet. Ook de Koningen van Saksen en Zweden zijn aldaar aangekomen. Daarna reden de 4 monarchen naar het oefenings-terrein.

De Berlijnsche pers schijnt aan deze samenkomst veel gewicht te hechten, in verband vooral met eene nadere bevestiging der alliantie met Oostenrijk. Ook vleien sommigen zich met de hoop, dat getracht zal worden, Rusland te winnen voor eene regeling van het Bulgaarsche vraagstuk.

— Keizer Wilhelm, welke, na de manoeuvres in Sleeswijk, die in Silezië bijwoonde, was eenlangs te Breslau, waar hem en zijne gemalin een feestmaal werd aangeboden. Bij die gelegenheid hield hij eene toespraak, waarin hij o. a. zeide: Ik hoop, dat het goede voorbeeld der provincie Silezië, wat betreft de verwezenlijking van mijne plannen tot verbetering van het lot der werklieden, zonder onderscheid van partij of gezindte, door alle provinciën zal worden gevolgd. Ik hoop, dat de burgers eindelijk wakker zullen worden, en het niet alleen aan den Staat overlaten, om de revolutionaire elementen te bestrijden, maar dat zij daartoe ook zelven krachtig zullen medewerken. Als dit geschiedt, ben ik overtuigd dat het zal gelukken in het geheele land den eerbied voor de Kerk, de Wet en de Kroon te herstellen. Bij deze feestelijke gelegenheid had de Keizer ook een langdurig en merkbaar levendig onderhoud met den prins-bisschop van Breslau, mgr. Köpp. Men veronderstelt, dat dit hoofdzakelijk zal geloopen hebben over het weder bezetten van den aartbisschoppelijken zetel van Gnezen-Posen, waarvoor de regeering absoluut een Duitscher wil benoemd zien, terwijl de H. Stoel het kapittel wenscht vrij te laten.

Frankrijk.— De vele courantartikelen en open brieven van personen, die betrokken waren bij de pogingen van Boulanger, om President der republiek te worden, bevatten weinig merkwaardigs. Gelijk altoos gebeurt, wanneer een of ander mislukt, geeft thans de een den ander de schuld, en hoort men weinig dan in den regel zeer ongegronde verwijten. Intusschen wordt beweerd, dat baron Hirsch, die een werkzaam aandeel nam in het complot, gevaar loopt van verbannen te worden, indien hij niet uit eigen beweging het land verlaat.

— In de wijk Petit *Montrouge* te Parijs, is een comité tot stand gekomen, samengesteld uit mannen van alle politieke en godsdienstige gezindheid, en dat zich ten doel stelt, alle pogingen aan te wenden, om de Zusters in de Gasthuizen terug te krijgen. Dit comité heeft niet willen werken, alvorens de groote conservatieve dagbladen hunne medewerking verzekerde. Aangezien vele republikeinen deel uitmaken van het comité, vreesde men, dat die dagbladen zich zouden terug getrokken hebben, integendeel hebben er thans verscheidene aan de onderneming hunne volledige ondersteuning beloofd. De Voorzitter van dit werk is aangewe-

---

exaltá. E luz tabata hacié ciegoe. Calor, coe tantoe hende huntoe, tabata causa, toonan di muziek, a apoderá di soe facultadnan moral, coe excepcion di es oen koe ta para manera vigiladó dje otronan, esta imaginación, —imaginación koe ta waak, mientras e otronan ta droemi. Por nada é tabata boesca di tene soe wowonan habrí. Pa último el a cai riba un stoel, pone soe cabez contra un pilá i pega sonjo.

Ora el a spiérta el a mira coe admiracion coe ya toer hende a bai, coe altá tabata basjí, i coe exepto di loes débil coe e lampi dilanti di altá mayó tabata duna, misa tabata completamente scur. E ora el a corda, coe sigoer lo e tabata drumí den sombra dje pilá, ta p'esai coe e sacristan lo no a miré ora e tabata sera porta. Portanan toer tabata na jabi. El a cuminsa borotá, ma toer e borotonan tabata resona asina fuerte cerca dje atrobe, coe el a comprende coe lo ta inútil p'e grita, mas tantoe coe buja di riba caja lo haci soe gritamentoe incomprensible. E no por a haci otro anto, coe keda drumí den misa. Ora el a tuma e resolucion necesaria ai, el a sintié masjá serio. El a corda, koom el a bisa coe lo e bai camina Providencia a dicidí; tambe tabata stranjé, kom el a drenta no solamente oen misa, ma hustamente e misa ai, di cual e coe hinter Paris a tende tantoe milagro contá den último dianan. I el a drenta e misa sin soe saber, si, contra soe boloentad mes.

Conformando e asina tantoe coe e tabata por den su circunstancia desagradable, el a pone algoen stoel banda di otro, el a cai riba nan i e tabata boesca di cohe sonjo. E tabata bai net na sonjo, boroto di un jabi a spiérté. El a hisa soe cabes i mira rond. Oen porta chikitoe coe tabata na jabi ora e kier a habrié, a habri cuidadosamente for di sacristia den misa. Pa e porta ai a sali oen sacerdote segoen costumber di Iglesia Católica, na bistí di haci misa i na pretoe, manera ta sosode na oficio pa difuntonan. Apenas el a drenta den misa, e porta a cera soe tras.

Ora e sacerdote a pasa bau dje lampi eterno, el a stranja di mira soe cara i soe manoe. Su cara tabata manera di un morto; i su dedenan pretoe, largoe i corcobá manera pata di warawara.

Despues coe e sacerdote a subi altar i prepara lo necesario, el a bira pocopoco p'e banda coe sacrificio mester cuminsa. Despues el a bira como si tabatin hende den misa i el a bisa: "Tin un hende den dje misa aki coe lo kie tin bondad di sirbi mi Misa?"

Casimiro a sconde i el a tene ketoe. Despues di a mira un ratoe coe ansia rond, e sacerdote a bolbe bisa El a troca su palabranan.

E biaha aki el a bisa, "tin den dje misa aki un hende coe tin tantoe amor coe lo e kie sirbi mi Misa?"

Su voz tabata awor manera di un hende coe tabata den ansia i inquietud grandi. Aki riba a sigi un silencio grandi, despues el a puntra pa di tres bes:

"Tin un hende den dje misa aki asina humano i misericordioso coe lo kie sirbi mi Misa?"

E biaha aki su voz tabata asina suplicante i spantá, coe tabata kibra hende su coerazon; su boca tabata hanchoe habrí i rondo di dje tabatin trek di morto. Pa último a parce un desesperacion espantosa riba cara pálida manera morto dje sacerdote. El a bolbe bira cara pa altar, i net e tabata coge caliz foi altar, Casimiro a haja compasion di dje.

"Amí kier joeda bo," el a bisé.

Coló di morto a desaparece for di cara dje sacerdote, i un splendor celestial di alegria a tuma lugá di su ansia.

El a resa su Misa, despues el a tuma caliz den su manoe, i promé e drenta sacristia el a keda para dilanti Casimiro i el a bisé:

"Hóben bo a haci mi un favor grandi, i mi kie recompensa bo. Si bo moeri sin ta prepará, ta bo mes tin culpa, anto tres bes ai di bo! Pasobra awé na dies-dos luna i n'e mes ora aki, (n'e momento-ai klok di torre di Notre-Dame a bati dies-dos ora di mei anochi) lo bo moeri."

Despues di a caba di papia, e estrangero misterioso a bai na porta di sacristia, e porta a habri, ma asina el a drenta, el a dal sera coe un boroto espantoso tras di su lomba.

Ora a bira di dia i coe nan a habri porta di misa, Casimiro a corda den dje mes: Mi tin sigur bon dies-dos luna pa mi; asina ta muchoe mas mihó coe cincuenta anja na duda.

E ta sigi.

——×——

zen. Het is de verdienstelijke Dr. Desprès, lid der Kamer, die, ofschoon republikein en vrijdenker, meer dan alle anderen geijverd heeft, om de Zusters in de huizen terug te krijgen. Aan den redacteur van *Figaro* bekende Dr. Desprès, dat hij de innige overtuiging bezit, dat de verwereldlijking der gasthuizen een groote ramp was. Zijn levensdoel is: de Zusters in de gasthuizen terug te krijgen. Dat hij zich eerst tot gemeenteraadslid, en later tot Kamerlid heeft laten kiezen, heeft geen andere oorzaak dan om de zaak der Zusters te bepleiten, hoezeer zijne politieke vrienden met hem van gedachten verschillen. Dr. Desprès kondigde tevens aan, dat hij in de Kamer eene vraag tot interpellatie had neergelegd: dat hij bij de heropening der Kamer eene groote redevoering zou uitspreken in het voordeel der Zusters, en dat hij wel hoopte in de Kamer genoeg verzoeningsgezinden te vinden, om hem eene meerderheid te bezorgen.

—De aandacht wordt gevestigd op het feit, dat tegenwoordig in allerlei bazars te Parijs, zeer goede chassepot-geweren met of zonder bajonetten en patronen voor spotprijzen (tusschen 7 en 11 franc) te koop zijn en ook druk verkocht worden, aan sommige gymnastiek-vereenigingen bij vijftig en honderd te gelijk. Deze wapens schijnen bij ministerieel besluit aan één persoon te zijn overgedaan, die ze nu aan winkeliers en andere wederverkoopers voor ongeveer 4 franc het stuk verkoopt, ofschoon zij indertijd den Staat op 83 franc het stuk te staan kwamen. Velen achten dit eene zonderlinge wijze van doen, en vinden het zorgwekkend, dat den heeren anarchisten, communisten aldus de gelegenheid wordt aangeboden, om hunnen knuppels tegen doeltreffende wapens te verwisselen.

—*Figaro* bevat een artikel over de kath. werkmans gezelschappen en prijst zeer den goeden uitslag, die door deze reeds bekomen is. Het zal de roem zijn der Katholieken, zegt het blad, niet onverschillig gebleven te zijn voor de vragen der werklieden. De werkmans gezelschappen, die wij in Belgie in groot getal aantreffen, trekken zich het lot van de werklieden aan en zorgen voor den toestand van allen.

De rol van patroon houdt niet op, wanneer het dagloon betaald is; maar hij wordt voortgezet tot in het huiselijk leven. *Figaro* ziet in die ondernemingen een groote toekomst.

— Jules Simon sprak dezer dagen zijne meening uit betreffende de voorgestelde belasting op ongehuwden in Frankrijk. Het geheele aantal ongetrouwden boven de 21 en beneden 45 jaren daar te lande bedraagt 3,974,180, waarbij 1,750,000 vrouwen. Simon wil, dat alleen van van de mannen belasting zal geheven worden, daar het onrechtvaardig zou zijn, de dames te straffen, die wellicht voor het meerendeel niet te kiezen hebben gehad. De overblijvende 2,224,180 man acht hij echter „voortreffelijk belastingmateriaal."

Portugal. — In de Kamer legde Hintze Ribeiro de overeenkomst met Engeland voor, waarbij eene verklaring is gevoegd, inhoudende, dat de handelsbepalingen der overeenkomst niet zullen gelden voor de oude provincie Angola.

De overeenkomst regelt alleen den transitohandel. Portugal blijft vrij in- en uitvoerrechten te heffen. De overeenkomst is in handen gesteld van de commissie van buitenlandsche zaken.

— De minister-president, Pimentel, heeft den Koning het ontslag van al de ministers aangeboden; de Koning heeft dit aangenomen. Vermoedelijk zal Pimentel de samenstelling van een nieuw ministerie worden opgedragen.

— Magelhaes. de redacteur van de *Seculo* te Lissabon, zegt in de *Eclair*, dat de Kamer onmogelijk het tractaat met Engeland kan aannemen, zonder eene onwenteling en den val der dynastie Braganza te provoceeren. De overleden Koning was populair, maar de tegenwoordige Koning is impopulair. Daarbij verkeeren de financiën in slechten toestand. De republikeinsche partij is in den laatsten tijd sterk toegenomen door de onwenteling in Brazilië. Er worden nieuwe pogingen aangewend door de Portugeesche Regeering tot het sluiten van eene leening bij het *Comptoir d' Escompte.*

Oostenrijk-Hongarije. — De Hongaarsche minister-president Szaparyi, heeft bij gelegenheid der inwijding der werken aan de „IJzeren Poort," den genoodigden te Herkilezad, een diner aangeboden. Hij bracht een dronk uit op den Koning van Servië, en herdacht de oude vriendschapsbetrekkingen en het gelijke streven der beide natiën. De Servische minister-president verklaarde, dat Servië bereid is, de vriendschappelijke betrekkingen met Hongarije te onderhouden, en dronk de gezondheid van Keizer Frans Jozef. Hiermede kan men waarschijnlijk de jongst gerezen Oostenrijksche-Servische geschillen als bijgelegd beschouwen.

— Nu, in de door watersnood geteisterde streken het water langzamerhand weg loopt, kan men eerst over de daardoor veroorzaakte verwoestingen oordeelen. In Bohemen en Vorarlberg is de ramp het grootst geweest. De in de schuren opgestapelde graanoogst, de aardappelen en de voor die streken zoo gewichtige suikerbieten zijn voor een groot deel vernietigd, en te Praag worden dagelijks duizenden uit de openbare middelen gevoed en onderhouden. Bohemen, dat een van de weinige provinciën is, welker kosten van bestuur door de opbrengst der belastingen ruim gedekt worden, zal dit jaar zijne belastingen niet kunnen opbrengen, en reeds hoort men dan ook van vermindering spreken. De twee millioen fl., door de regeering tot hulpverleening beschikbaar gesteld, zijn natuurlijk niet veel meer dan een druppel op een heeten steen, indien althans de schatting juist is, die men van de door den watersnood veroorzaakte schade hoort maken, en volgens welke zij wel 100 millioen zou bedragen. Men ziet uit deze cijfers, dat men hier met eene nationale ramp heeft te doen. Zoo wreekt zich het stelsel, om alle takken van bestuur aan de oorlogsuitgaven ondergeschikt te maken. Op een begrooting van 546 millioen toch, is er nauwelijks 3 millioen voor den waterstaat uitgetrokken. Voor Bohemen, dat 1½ maal zoo groot is als Nederland, is voor den waterstaat de belachelijke kleine som van 250,000 fl. en voor Voorarlberg slechts 25,000 fl. op de begrooting beschikbaar gesteld. De dijken van den Rijn, die slechts over een afstand van 10 kilometer op Oostenrijksch gebied liggen, zijn doorgebroken, terwijl ze aan de Zwitsersche zijde aan het water weerstand hebben geboden. Dornbirn en Hohenemens en hunne omgeving hebben zeker met afgunst naar de Zwitsers aan den overkant gezien, die door bijtijds millioenen voor hunne bescherming tegen het water uit te geven, nu voor schade bewaard zijn gebleven.

Turkije.— Nog heden ten dage is, ondanks alle bemoeiïngen van kardinaal Lavigerie en van de anti slavernij-conferentie, de slavenhandel van Tripolis uit in vollen gang. De handelaren aldaar geven aan de karavanen waren mede, die deze te Moerzoek tegen slaven inruilen. Duizenden negers zijn steeds op de markt te Moerzoek, voorhanden. Naar Tripolis worden de slaven 's nachts gebracht en tot den dag van den verkoop in de oase El Hani verborgen. Zijn zij aan den man gebracht, dan worden zij naar Constantinopel, Smyrna en Alexandrië verscheept. De slavenmarkten te Tripolis, hebben maandelijks plaats en worden gehouden in particuliere huizen of op de hoeken der straten. Eene krachtige jonge negerin wordt met 300 à 400 fr. betaald; mannen en jougens kunnen niet zooveel opbrengen. Alleen in Bengazie werden in 4 jaren 21,000 negers verkocht en voor Tripolitanie mag men over datzolfde tijdvak het aantal verkochte slaven gerust op 100,000 stellen.

Engeland. — De advokaat van O'Brien heeft bij het huis der lords de noodige formaliteiten vervuld, opdat door zijnen client een proces kunne worden aangedaan tegen lord Salisbury.

— De parlementsleden O'Brien en Dillon zijn te Dublin aangehouden. Men denkt dat deze aanhouding in betrekking staat met het plan of Compaign.

— Latere berichten melden, dat de Canadeesche journalist Richard O'Brien is gevangen genomen, omdat hij het bericht verspreid had van de aanranding van prins George van Wales te Montreal, hetwelk volgens de autoriteiten onwaar is. O' Brien houdt echter de waarheid van zijn bericht staande, en zijne vrienden brengen geld bijeen, om de kosten zijner verdediging te dekken.

-- Zooals bekend is, is de Engelsche wetgeving in veel opzichten zeer eigenaardig. Een jongen van veertien jaren zag twee knaapjes, die aan het visschen waren, in het water vallen. Hij sprong hen na, redde den eenen, maar de tweede verdronk. Voor het redden van een drenkeling kent de wet hem geene belooning toe, maar voor het vinden van het lijk van den anderen een som van drie gulden.

Zwitserland. — Het kanton Tessino wordt bewoond door 125,000 Italiaansche Zwitsers: liberalen en conservatieven staan er fel tegenover elkander. Al meermalen moest de bondsregeering met de wapenen er de orde herstellen. Reeds lang toonde zich ontevredenheid tegen het anti-liberale bestuur. Toen ten vorige jare bij de verkiezingen voor den grooten raad de regeering vele liberale kiezers van de lijsten geschrapt had, om redenen, die de liberalen niet erkenden, ontstond ook reeds een strijd, en moest men uit Bern soldaten zenden, die de orde herstelden. Toen werden 75 conservatieven en 37 liberalen gekozen.

Als 5000 burgers het verlangen, moeten wetten, die door den grooten raad zijn aangenomen, aan de goedkeuring des volks worden onderworpen. De liberalen wilden thans herziening der grondwet, en hadden 10,000 stemmen verkregen voor het houden van eene volksstemming over de vraag, of die herziening niet noodig is; doch de regeering weigerde de stemming uit te schrijven, wijl zij dit alleen voor wetten, niet voor de grondwet, noodig keurde. Blijkbaar echter was de vraag om herziening slechts voorwendsel, en het uitstel van den staatsraad aanleiding tot eene lang voorbereide uitbarsting en gewapend verzet.

Woensdag-middag luidde te Bellinzona eensklaps de alarmklok, en bestormden de liberalen het tuighuis en het regeeringsgebouw, waar de raad vergaderd was. De heeren boden geen weerstand en sloegen op de vlucht. Drie werden gevangen genomen, een wist te ontsnappen en de vijfde, Respini, op wien het vooral gemunt was, werd te Lugano gevat. De jeugdige directeur van binnenlandsche zaken, Rossi, werd door een pistoolschot der aanvallers gedood. Nu werden de groote raad en het kantonsbestuur afgezet en een voorloopig liberaal bewind benoemd. Te gelijk vertoonde zich de beweging ook op andere plaatsen: een klaar bewijs, dat deze liberale revolutie voorbereid was. Overal deed men als te Bellinzona. De schutterij handhaafde de orde en bewaakte de tuighuizen. Te Bellinzona belette men den conservatieven per telegraaf de burgerij te wapen te roepen. De leiders der anti-liberalen werden gevat, en het oude bewind in staat van beschuldiging verklaard.

De bondsraad, aanstonds in buitengewone zitting saamgekomen, machtigde de regeering gewapend tusschenbeide te treden. Kolonel Kuenzii, tot regeeringscommissaris benoemd, ging naar Bellinzona, om, namens de bondsregeering, het bestuur over het kanton op zich te nemen en kreeg 2 bataljons mee. De bondstroepen zijn, te Bellinzona aangekomen, met geestdrift begroet. Hiermede is een klein drama afgespeeld, leerzaam voor wie opmerkt, hoe bij de liberalen de natuur boven de leer gaat. Men heeft het altijd over wet en constitutie en heerschappij der meerderheid: doch zoodra komt men zelf niet in het gedrang of alles verandert, en het komt tot uitbarstingen als pas omschreven. Men grijpt naar het geweer en neemt de clericalen gevangen. Eene gemakkelijke manier voorwaar, om, spijt stembus en wat niet al toch gelijk en zijn zin te krijgen.

Tusschen de vertegenwoordigers der conservatieven en radicalen is eene schikking getroffen. In overleg met hen heeft de bonds-commissaris bepaald, dat den 5 October de verlangde volksstemming over de grondwetsherziening zal plaats hebben.

Amerika. — De uitslag der verkiezingen in Brazilie, die in goede orde hebben plaats gehad, is geweest, dat de nieuwe regeeringsvorm door het volk is bekrachtigd. Al de ministers werden gekozen.

— De jonge republiek Brazilië wil in niets achter staan bij de Fransche republiek. Men schrijft, dat de zusters van St. Vincentius van Paulo uit een krankzinnigen gesticht verdreven zijn, waar zij de zieken liefderijk verzorgden.

—In San Salvador is generaal Czeta, met op ééne na algemeene stemmen als President herkozen. Men vreest nu weer een oorlog tusschen Nicaragua en Honduras.

—In de wetgevende Kamer van den staat Mississipi heeft een gewezen slaaf van Jefferson Davis, met goed gevolg zijn recht op een zetel in dat lichaam bepleit tegenover den eisch van een blanke, welke hem dat recht betwistte. De meerderheid van het verkiezingscomité was tegen zijn toelating. Maar hij hield eene toespraak van een half uur, en maakte daarbij door zijne bescheidenheid en eenvoudige welsprekendheid zooveel indruk, dat ten slotte, met 39 tegen 28 stemmen den neger het recht tot zitting nemen werd toegekend.

— De regeering der Vereenigde Staten is door de laatste mislukte poging tot toepassing der doodstraf door middel van electriciteit nog niet besloten, om van de proefneming af te zien. Dezer dagen zal een terdood veroordeelde Japanees weder op die wijze te New-York terecht gesteld worden. Zijn verzoek, om onthoofd te worden, is van de hand gewezen.

NOTICIANAN DI CABEL.

Recibi dia 10 di Oct:

Paris. — Según cuentanan koe gobierno francés a pasa, ta demostrá koe rentanan a producí den luna di Setiembre cuater miljon i mei di franc más di lo ke tabata calculá, i esai ta bin haci cien miljón franc más koe na luna di Setiembre di anja pasá.

Nan ta bisa koe Rusia ta avanzando su tropanan cerca fronteranan di Turquia, afin di obligá Sultán di forma alianza coe n' éle.

Londres.—Tin noticia ta circulá koe Czarewitch lo no visitá Constantinopla pa motiboe dje apuro koe el ta adén pa reglá e cuestió.. dje patriaca griego.

E nobo koe tin un revolución ta para pa rementá na Buenos-Ayres, ta falsoe.

Madrid.— Congreso católico na Zaragoza tabata ariba abao den su tenida di antayera: rei di Italia tabata fuertemente atacá i unidad italiana critica.

Dia 11 Oct.

Londres.— Masjá sustoe ayera na Bolsa i toer valor público ta na bahá.

Paris.— Nan ta bisa koe tabatin algún disgusto electoral na colonianan francés di India. Asistencia di forza militar tabata pidi pa sofocá e rebeldia.

Rusia ta nenga di reconocé principe Fernando pa rei di Bulgaria.

Tin rumor koe e empréstitonan nobo alemán ta cubrí tres bê.

Londres.—La Reina, afligi pa e noticia, koe e regimiento di guardia koe a bai Bermudas ta atacá di caïntura, a pidi informe ayi riba.

Madrid. — Congreso católico a resolvé di pidi pa bolbe trece libertad religiosa na Spanja, pa restablece

hun vergaderingen omsluieren. In grooten getale zijn zij gekomen. Er was reeds te voren voorspeld, dat zij van verdeeldheid en dwaasheid getuigen zouden zijn. Zij werden bedrogen. Ondeelbare eenheid heerschte, er en de wijsheid zat voor. Nu spreekt uit hun verslagen duidelijk de afgunst. Laat dan de liberale partij — zoo besluit het blad — eveneens het maatschappelijk vraagstuk eens aan een openbare discussie onderwerpen en de radicalen en doctrimairen verzoeken. Daar behoeven er geen twee duizend bijeen te zijn om reeds in een eerste zitting van een Babelsche spraakverwarring getuige te zijn.!"

Hoe dit zij, het Congres van Luik heeft zijn plaats in de geschiedenis onzer eeuw. Ondanks kleine afwijkingen is er harmonie tot stand gekomen tusschen de katholieken, waar het de hoofdbeginselen betreft, die, met wijsheid toegepast, de maatschappij kunnen genezen. Daar kan nu nog in bijzaken verschil van meening over de juiste middelen bestaan, maar eenheid heerscht er in het handelen; eenheid in het streven naar eenzelfde doel en dat is het noodzakelijke.

NIEUWSBERICHTEN

CURACAO.

Bij gouvernements beschikking is bepaald:

1. dat het merk van goedkeuring, te bezigen bij den ijk en den herijk in deze kolonie gedurende het jaar 1891, zal zijn de letter *Q*;
2. dat in het jaar 1891 herijk zal plaats hebben van maten, gewichten en weegwerktuigen.

Door den Gouverneur der Kolonie is bepaald, dat tot de festiviteiten, waarmede de verjaardag van Zijne Majesteit den Koning op den 19n. Februari 1891 zal worden gevierd, behooren zal een volksfeest, waarvan de leiding is opgedragen aan eene Commissie, bestaande uit de navolgende heeren:

J. Boer, particulier.

A. C. P. Charlouis, 1e. luitenant der infanterie.

M. H. Daal, particulier.

E. Status Muller, 2n. luitenant bij de Stedelijke Schutterij.

J. A. de Veer, gouvernements ambtenaar.

Bij gouvernements beschikking is aan L. Roserberg, op zijn verzoek, eervol ontslag verleend als deurwaarder bij het Kantongerecht op *Aruba*, en als zoodanig benoemd de veldwachter D. A. D. Schretlen.

Op last van den heer Gouverneur der Kolonie wordt bekend gemaakt, dat, volgens bericht van den fungeerenden Nederlandschen Consul te *Pto. Cabello*, op den 9n. Augustus jl. te *Valencia* (*Venezuela*) overleden is de persoon van John Piniero, en dat de Heer Pablo José Arocha aldaar tot curator van zijne onbeheerde nalatenschap is benoemd.

Ten *parkette* van den *Procureur-generaal* liggen ter beschikking van den daarop rechthebbenden een *dasspeld* en een *ijzeren sleutel*; beide voorwerpen alhier op straat gevonden

Lijst van brieven, die onbestelbaar zijn bevonden:

Alejandro Correa, Eugenie Grand, Chr. Gyzen.

Ll. Maandag is een daglooner, die de brug over de haven willende passeeren, welke juist geopend was, door zijn slecht gezicht misleid in het water gevallen en jammerlijk dronken.

Ware het niet beter, wanneer doorgang verleend wordt aan boot of schip, de brug aan beide zijden af te sluiten en aan niemand toegang te verleenen tot de opening behoorlijk gesloten is?

Woensdag, den 15 October, zijn in de parochiekerk van den H. Joseph te Barber 108 kinderen tot de E. H. Communie toegelaten. Ofschoon vele bezoekers van elders waren aangekomen bleef orde en rust volkomen bewaard.

BUITENLAND.

Rome.— Naast de titelkerk San Gregorio staat een klooster van Camaldolenzen. Deze monniken ontvingen van de regeering aanschrijving, om binnen eenige dagen het klooster te ontruimen. De San Gregorio is de titelkerk van kardinaal Manning, en de superior der monniken begaf zich dadelijk naar Mgr. Stonor en deze vervoegde zich tot het Britsche gezantschap. Mgr. Stoner bracht in herinnering, dat ook in 1885 een dergelijk bevel door de religieuzen werd ontvangen, waaraan echter geen gevolg werd gegeven. De Engelsche gezant heeft destijds aan de Regeering doen weten, dat de Engelsche Kardinaal een onbetwistbaar recht heeft niet alleen op die kerk, maar ook op het daartoe behoorende klooster. Dit recht werd in 1885 door het gouvernement erkend zooals blijkt uit de papieren, bij het gezantschap aanwezig. De ambassadeur is terstond in briefwisseling getreden met Z. Em. Manning, en men twijfelt niet, of de monniken zullen ook thans wel weer ongehinderd kunnen blijven.

— De gezondheidstoestand van Paus Leo is voortreffelijk. Z. H. gaat iederen dag in den tuin wandelen en verleent, zooals altijd in den zomer, minder audiëntiën. Gedurende de afgeloopen week liet hij zich nauwkeurig op de hoogte houden van de beraadslagingen van het Luiksch congres, waarin hij veel belang stelde. Bijzonderlijk worden in het Vaticaan de redevoeringen van Mgr. Korum geprezen. — In officiëel-Italiaansche kringen is men zeer ontstemd, dat het congres zich ook met de Romeinsche quæstie heeft bezig gehouden.

Italie.— De minister van financiën, Seismit Doda, heeft zijn ontslag rechtstreeks den Koning aangeboden. Seismit Doda is een tegenstander van het drievoudig verbond, en heeft zonder protest bij een maaltijd in Udine anti-Oostenrijksche toosten aangehoord. Hij zit voor een tekort van 52 millioen en ziet zonder kamerontbinding geen kans, om nieuwe belastingen in te voeren. De toestand is zoo critiek mogelijk: terwijl de minister-president Crispi al rijker en rijker wordt, en van arm als hij was thans millionair is, werdt het land al armer en armer.

Giolitti is voorloopig aangewezen als opvolger van Seismit Doda als minister van financiën.

— De *Oss. Rom.* bespreekt in een belangrijk hoofdartikel den socialen toestand van Europa, en teekent daarbij het volgende voor Italië aan: In Italië is de toestand zeker niet beter dan elders; bijaidien er in het land, waar de landbouw meer dan de fabrieksindustrie wordt beoefend, geen schrikbarende samenscholingen van werklieden plaats hebben, die in andere landen aan de orde zijn, zoo doet de regeering er inderdaad haar best, om de socialistische agitatie te voeden en ernstiger te maken. Tot bewijs hiervan kan strekken, dat de ontevredenheid en de rustverstoringen in sommige plaatsen van de Romagna en Opper-Italië voortdurend toenemen, ter oorzake van de bovenmatige verhooging der belastingen op de roerende en onroerende goederen, die de Regeering wil doorzetten. Van deze onverdragelijke begeerlijkheid der belastingheffers, zoeken de revolutiemannen voordeel te trekken. Men poogt in Italië aldus de gevreesde sociale kwestie te verergeren.

Duitschland.— Op eene te Berlijn gehouden sociaal democratische bijeenkomst van 2000 personen is tot eene algemeene uittreden uit de Evangelische kerk besloten, gelijk mede om aan de kinderen verder geen godsdienst-onderwijs meer te doen geven. Een candidaat in de theologie, die den moed had, aan de heeren in hun gezicht te zeggen, dat de Kerk slechts gebaat zou worden door het uittreden van zoovele onreine elementen, die er niet behoorden, werd dermate uitgejouwd, dat de politie sluiting moest gelasten.

— Het plaatselijk vesting-commando van Mentz heeft den soldaten van het garnizoen het bezoeken van winkels en herbergen verboden, waarin de inteekening op socialistische bladen is opengesteld of waar zulke bladen ter lezing aanwezig zijn.

— In Oldensburg zijn 16 man der reserve van het 78e Regiment tot langdurige vestingstraf veroordeeld, omdat zij, door niet op het appel te verschijnen, aan hunnen Kapitein gehoorzaamheid hebben geweigerd.

— De Keizers van Duitschland en Oostenrijk hebben elkander te Rohnstock (Silezië) ontmoet. Ook de Koningen van Saksen en Zweden zijn aldaar aangekomen. Daarna reden de 4 monarchen naar het oefenings-terrein.

De Berlijnsche pers schijnt aan deze samenkomst veel gewicht te hechten, in verband vooral met eene nadere bevestiging der alliantie met Oostenrijk. Ook vleien sommigen zich met de hoop, dat getracht zal worden, Rusland te winnen voor eene regeling van het Bulgaarsche vraagstuk.

— Keizer Wilhelm, welke, na de manœuvres in Sleeswijk, die in Silezië bijwoonde, was onlangs te Breslau, waar hem en zijne gemalin een feestmaal werd aangeboden. Bij die gelegenheid hield hij eene toespraak, waarin hij o. a. zeide: Ik hoop, dat het goede voorbeeld der provincie Silezië, wat betreft de verwezenlijking van mijne plannen tot verbetering van het lot der werklieden, zonder onderscheid van partij of gezindte, door alle provinciën zal worden gevolgd. Ik hoop, dat de burgers eindelijk wakker zullen worden, en het niet alleen aan den Staat overlaten, om de revolutionaire elementen te bestrijden, maar dat zij daartoe ook zelven krachtig zullen medewerken. Als dit geschiedt, ben ik overtuigd dat het zal gelukken in het geheele land den eerbied voor de Kerk, de Wet en de Kroon te herstellen. Bij deze feestelijke gelegenheid had de Keizer ook een langdurig en merkbaar levendig onderhoud met den prins-bisschop van Breslau, mgr. Kopp. Men veronderstelt, dat dit hoofdzakelijk zal geloopen hebben over het weder bezetten van den aartbisschoppelijken zetel van Gnezen-Posen, waarvoor de regeering absoluut een Duitscher wil benoemd zien, terwijl de H. Stoel het kapittel wenscht vrij te laten.

Frankrijk.— De vele courant-artikelen en open brieven van personen, die betrokken waren bij de pogingen van Boulanger, om President der republiek te worden, bevatten weinig merkwaardigs. Gelijk altoos gebeurt, wanneer een of ander mislukt, geeft thans de een den ander de schuld, en hoort men weinig dan in den regel zeer ongegronde verwijten. Intusschen wordt beweerd, dat baron Hirsch, die een werkzaam aandeel nam in het complot, gevaar loopt van verbannen te worden, indien hij niet uit eigen beweging het land verlaat.

— In de wijk Petit *Montrouge* te Parijs, is een comité tot stand gekomen, samengesteld uit mannen van alle politieke en godsdienstige gezindheid, en dat zich ten doel stelt, alle pogingen aan te wenden, om de Zusters in de Gasthuizen terug te krijgen. Dit comité heeft niet willen werken, alvorens de groote conservatieve dagbladen hunne medewerking verzekerde. Aangezien vele republikeinen deel uitmaken van het comité, vreesde men, dat die dagbladen zich zouden terugtrekken hebben, integendeel hebben er thans verscheidene aan de onderneming hunne volledige ondersteuning beloofd. De Voorzitter van dit werk is aangewe-

---

exaltá. E luz tabata hacié ciegoe. Calor, coe tantoe hende huntoe, tabata causa, toonnan di muziek, a apoderá di soe facultadnan moral, coe excepcion di es oen koe ta para manera vigiladó dje otronan, esta imaginación, —imaginación koe ta waak, mientras e otronan ta droemi. Por nada é tabata boesca di tene soe wowonan habrí. Pa último el a cai riba un stoel, pone soe cabez contra un pilá i pega sonjo.

Ora el a spiérta el a mira coe admiracion coe ya toer hende a bai, coe altá tabata basji, i coe expeto di loes débil coe e lampi dilanti di altá mayó tabata duna, misa tabata completamente scur. E ora el a corda, coe sigoer lo e tabata drumí den sombra dje pilá, ta p'esai coe e sacristan lo no a miré ora e tabata sera porta. Portanan toer tabata na jabi. El a cuminsa borotá, ma toer e borotonan tabata resona asina fuerte cerca dje atrobe, coe el a comprende coe lo ta inútil p'e grita, mas tantoe coe buja di riba caja lo haci soe gritamentoe incomprensible. E no por a haci otro anto, coe keda drumi den misa. Ora el a tuma e resolucion necesaria ai, el a sintié masjá serio. El a corda, koom el a bisa coe lo e bai camina Providencia a dicidi; tambe tabata stranjé, kom el a drenta no solamente oen misa, ma hustamente e misa ai, di cual e coe hinter Paris a tende tantoe milagro contá den último dianan. I el a drenta e misa sin soe saber, si, contra soe bolontad mes.

Conformando e asina tantoe coe e tabata por den su circunstancia desagradable, el a pone algoen stoel banda di otro, el a cai riba nan i e tabata boesca di cohe sonjo. E tabata bai net na sonjo, boroto di un jabi a spiérté. El a hisa soe cabes i mira rond. Oen porta chikitoe coe tabata na jabi ora e kier a habrié, a habri cuidadosamente for di sacristia den misa. Pa e porta ai a sali oen sacerdote segoen costumber di Iglesia Católica, na bistí di haci misa i na pretoe, manera ta sosode na oficio pa difuntonan. Apenas el a drenta den misa, e porta a cera soe tras.

Ora e sacerdote a pasa bau dje lampi eterno, el a stranja di mira soe cara i soe manoe. Su cara tabata manera di un morto; i su dedenan pretoe, largoe i corcobá manera pata di warawara.

Despues coe e sacerdote a subi altar i prepara lo necesario, el a bira pocopoco p'e banda coe sacrificio mester cuminsa. Despues el a bira como si tabatin hende den misa i el a bisa: "Tin un hende den dje misa aki coe lo kie tin bondad di sirbi mi Misa?"

Casimiro a sconde i el a tene ketoe. Despues di a mira un ratoe coe ansia rond, e sacerdote a bolbe bisa. El a troca su palabranan.

E biaha aki el a bisa, "tin den dje misa aki un hende coe tin tantoe amor coe lo e kie sirbi mi Misa?"

Su voz tabata awor manera di un hende coe tabata den ansia i inquietud grandi. Aki riba a sigi un silencio grandi, despues el a puntra pa di tres bes:

"Tin un hende den dje misa aki asina humano i misericordioso coe lo kie sirbi mi Misa?"

E biaha aki su voz tabata asina suplicante i spantá, coe tabata kibra hende su coerazon; su boca tabata hanchoe habrí i rondo di dje tabatin trek di morto. Pa último a parce un desesperacion espantosa riba cara pálida manera morto dje sacerdote. El a bolbe bira cara pa altar, i net e tabata coge caliz foi altar, Casimiro a haja compasion di dje.

"Ami kier joeda bo," el a bisé.

Colò di morto a desaparece for di cara dje sacerdote, i un splendor celestial di alegria a tuma lugá di su ansia.

El a resa su Misa, despues el a tuma caliz den su manoe, i promé e drenta sacristia el a keda para dilanti Casimiro i el a bisé:

"Hóben bo a haci mi un favor grandi, i mi kie recompensa bo. Si bo moeri sin ta prepará, ta bo mes tin culpa, anto tres bes ai di bo! Pasobra awé na dies-dos luna i n'e mes ora aki, (n'e momento-ai klok di torre di Notre-Dame a bati dies-dos ora di mei anochi) lo bo moeri."

Despues di a caba di papia, e estrangero misterioso a bai na porta di sacristia, e porta a habri, ma asina el a drenta, el a dal sera coe un boroto espantoso tras di su lomba.

Ora a bira di dia i coe nan a habri porta di misa, Casimiro a corda den dje mes: Mi tin sigur bon dies-dos luna pa mi; asina ta muchoe mas mihó coe cincuenta anja na duda.

E ta sigi.

——x——

zen. Het is de verdienstelijke Dr. Desprès, lid der Kamer, die, ofschoon republikein en vrijdenker, meer dan alle anderen geijverd heeft, om de Zusters in de huizen terug te krijgen. Aan den redacteur van *Figaro* bekende Dr. Desprès, dat hij de innige overtuiging bezit, dat de verwereldlijking der gasthuizen een groote ramp was. Zijn levensdoel is: de Zusters in de gasthuizen terug te krijgen. Dat hij zich eerst tot gemeenteraadslid, en later tot Kamerlid heeft laten kiezen, heeft geen andere oorzaak dan om de zaak der Zusters te bepleiten, hoezeer zijne politieke vrienden met hem van gedachten verschillen. Dr. Desprès kondigde tevens aan, dat hij in de Kamer eene vraag tot interpellatie had neergelegd; dat hij bij de heropening der Kamer eene groote redevoering zou uitspreken in het voordeel der Zusters, en dat hij wel hoopte in de Kamer genoeg verzoeningsgezinden te vinden, om hem eene meerderheid te bezorgen.

—De aandacht wordt gevestigd op het feit, dat tegenwoordig in allerlei bazars te Parijs, zeer goede chassepot-geweren met of zonder bajonetten en patronen voor spotprijzen (tusschen 7 en 11 franc) te koop zijn en ook druk verkocht worden, aan sommige gymnastiek-vereenigingen bij vijftig en honderd te gelijk. Deze wapens schijnen bij ministerieel besluit aan één persoon te zijn overgedaan, die ze nu aan winkeliers en andere wederverkoopers voor ongeveer 4 franc het stuk verkoopt, ofschoon zij indertijd den Staat op 83 franc het stuk te staan kwamen. Velen achten dit eene zonderlinge wijze van doen, en vinden het zorgwekkend, dat den heeren anarchisten, communisten aldus de gelegenheid wordt aangeboden, om hunnen knuppels tegen doeltreffende wapens te verwisselen.

—*Figaro* bevat een artikel over de kath. werkmans gezelschappen en prijst zeer den goeden uitslag, die door deze reeds bekomen is. Het zal de roem zijn der Katholieken, zegt het blad, niet onverschillig gebleven te zijn voor de vragen der werklieden. De werkmans gezelschappen, die wij in Belgie in groot getal aantreffen, trekken zich het lot van de werklieden aan en zorgen voor den toestand van allen.

De rol van patroon houdt niet op, wanneer het dagloon betaald is; maar hij wordt voortgezet tot in het huiselijk leven. *Figaro* ziet in die ondernemingen een groote toekomst.

— Jules Simon sprak dezer dagen zijne meening uit betreffende de voorgestelde belasting op ongehuwden in Frankrijk. Het geheele aantal ongetrouwden boven de 21 en beneden 45 jaren daar te lande bedraagt 3,974,180, waarbij 1,750,000 vrouwen. Simon wil, dat alleen van van de mannen belasting zal geheven worden, daar het onrechtvaardig zou zijn, de dames te straffen, die wellicht voor het meerendeel niet te kiezen hebben gehad. De overblijvende 2,224,180 man acht hij echter „voortreffelijk belastingmateriaal."

Portugal. — In de Kamer legde Hintze Ribeiro de overeenkomst met Engeland voor, waarbij eene verklaring is gevoegd, inhoudende, dat de handelsbepalingen der overeenkomst niet zullen gelden voor de oude provincie Angola.

De overeenkomst regelt alleen den transitohandel. Portugal blijft vrij in- en uitvoerrechten te heffen. De overeenkomst is in handen gesteld van de commissie van buitenlandsche zaken.

— De minister-president, Pimentel, heeft den Koning het ontslag van al de ministers aangeboden; de Koning heeft dit aangenomen. Vermoedelijk zal Pimentel de samenstelling van een nieuw ministerie worden opgedragen.

— Magelhaes, de redacteur van de *Seculo* te Lissabon, zegt in de *Eclair*, dat de Kamer onmogelijk het tractaat met Engeland kan aannemen, zonder eene onwenteling en den val der dynastie Braganza te provoceeren. De overleden Koning was populair, maar de tegenwoordige Koning is impopulair. Daarbij verkeeren de financiën in slechten toestand. De republikeinsche partij is in den laatsten tijd sterk toegenomen door de onwenteling in Brazilië. Er worden nieuwe pogingen aangewend door de Portugeesche Regeering tot het sluiten van eene leening bij het *Comptoir d' Escompte.*

Oostenrijk-Hongarije. — De Hongaarsche minister-president Szaparyi, heeft bij gelegenheid der inwijding der werken aan de „IJzeren Poort," den genoodigden te Herkilezad, een diner aangeboden. Hij bracht een dronk uit op den Koning van Servië, en herdacht de oude vriendschapsbetrekkingen en het gelijke streven der beide natiën. De Servische ministerpresident verklaarde, dat Servië bereid is, de vriendschappelijke betrekkingen met Hongarije te onderhouden, en dronk de gezondheid van Keizer Frans Jozef. Hiermede kan men waarschijnlijk de jongst gerezen Oostenrijksche-Servische geschillen als bijgelegd beschouwen.

— Nu, in de door watersnood geteisterde streken het water langzamerhand weg loopt, kan men eerst over de daardoor veroorzaakte verwoestingen oordeelen. In Bohemen en Vorarlberg is de ramp het grootst geweest. De in de schuren opgestapelde graanoogst, de aardappelen en de voor die streken zoo gewichtige suikerbieten zijn voor een groot deel vernietigd, en te Praag worden dagelijks duizenden uit de openbare middelen gevoed en onderhouden. Bohemen, dat een van de weinige provinciën is, welker kosten van bestuur door de opbrengst der belastingen ruim gedekt worden, zal dit jaar zijne belastingen niet kunnen opbrengen, en reeds hoort men dan ook van vermindering spreken. De twee millioen fl., door de regeering tot hulpverleening beschikbaar gesteld, zijn natuurlijk niet veel meer dan een druppel op een heeten steen, indien althans de schatting juist is, die men van de door den watersnood veroorzaakte schade hoort maken, en volgens welke zij wel 100 millioen zou bedragen. Men ziet uit deze eijfers, dat men hier met eene nationale ramp heeft te doen. Zoo wreekt zich het stelsel, om alle takken van bestuur aan de oorlogsuitgaven ondergeschikt te maken. Op een begrooting van 516 millioen toch, is er nauwelijks 3 millioen voor den waterstaat uitgetrokken. Voor Bohemen, dat 1½ maal zoo groot is als Nederland, is voor den waterstaat de belachelijke kleine som van 250,000 fl. en voor Voorarlberg slechts 25,000 fl. op de begrooting beschikbaar gesteld. De dijken van den Rijn, die slechts over een afstand van 10 kilometer op Oostenrijksch gebied liggen, zijn doorgebroken, terwijl ze aan de Zwitsersche zijde aan het water weerstand hebben geboden. Dornbirn en Hohenemens en hunne omgeving hebben zeker met afgunst naar de Zwitsers aan den overkant gezien, die door bijtijds millioenen voor hunne bescherming tegen het water uit te geven, nu voor schade bewaard zijn gebleven.

Turkije.— Nog heden ten dage is, ondanks alle bemoeiïngen van kardinaal Lavigerie en van de anti slavernij-conferentie, de slavenhandel van Tripolis uit in vollen gang. De handelaren aldaar geven aan de karavanen waren mede, die deze te Moerzoek tegen slaven inruilen. Duizenden negers zijn steeds op de markt te Moerzoek, voorhanden. Naar Tripolis worden de slaven 's nachts gebracht en tot den dag van den verkoop in de oase El Hani verborgen. Zijn zij aan den man gebracht, dan worden zij naar Constantinopel, Smyrna en Alexandrië verscheept. De slavenmarkten te Tripolis, hebben maandelijks plaats en worden gehouden in particuliere huizen of op de hoeken der straten. Eene krachtige jonge negerin wordt met 300 à 400 fr. betaald; mannen en jongens kunnen niet zooveel opbrengen. Alleen in Bengazie werden in 4 jaren 21,000 negers verkocht en voor Tripolitanie mag men over datzolfde tijdvak het aantal verkochte slaven gerust op 100,000 stellen.

Engeland. — De advokaat van O'Brien heeft bij het huis der lords de noodige formaliteiten vervuld, opdat door zijnen client een proces kunne worden aangedaan tegen lord Salisbury.

— De parlementsleden O'Brien en Dillon zijn te Dublin aangehouden. Men denkt dat deze aanhouding in betrekking staat met het plan of Compaign.

— Latere berichten melden, dat de Canadeesche journalist Richard O'Brien is gevangen genomen, omdat hij het bericht verspreid had van de aanranding van prins George van Wales te Montreal, hetwelk volgens de autoriteiten onwaar is. O'Brien houdt echter de waarheid van zijn bericht staande, en zijne vrienden brengen geld bijeen, om de kosten zijner verdediging te dekken.

— Zooals bekend is, is de Engelsche wetgeving in veel opzichten zeer eigenaardig. Een jongen van veertien jaren zag twee knaapjes, die aan het visschen waren, in het water vallen. Hij sprong hen na, redde den eenen, maar de tweede verdronk. Voor het redden van een drenkeling kent de wet hem geene belooning toe, maar voor het vinden van het lijk van den anderen een som van drie gulden.

Zwitserland. — Het kanton Tessino wordt bewoond door 125,000 Italiaansche Zwitsers; liberalen en conservatieven staan er fel tegenover elkander. Al meermalen moest de bondsregeering met de wapenen er de orde herstellen. Reeds lang toonde zich ontevredenheid tegen het anti-liberale bestuur. Toen ten vorige jare bij de verkiezingen voor den grooten raad de regeering vele liberale kiezers van de lijsten geschrapt had, om redenen, die de liberalen niet erkenden, ontstond ook reeds een strijd, en moest men uit Bern soldaten zenden, die de orde herstelden. Toen werden 75 conservatieven en 37 liberalen gekozen.

Als 5000 burgers het verlangen, moeten wetten, die door den grooten raad zijn aangenomen, aan de goedkeuring des volks worden onderworpen. De liberalen wilden thans herziening der grondwet, en hadden 10,000 stemmen verkregen voor het houden van eene volksstemming over de vraag, of die herziening niet noodig is; doch de regeering weigerde de stemming uit te schrijven, wijl zij dit alleen voor wetten, niet voor de grondwet, noodig keurde. Blijkbaar echter was de vraag om herziening slechts voorwendsel, en het uitstel van den staatsraad aanleiding tot eene lang voorbereide uitbarsting en gewapend verzet.

Woensdag-middag luidde te Bellinzona eensklaps de alarmklok, en bestormden de liberalen het tuighuis en het regeeringsgebouw, waar de raad vergaderd was. De heeren boden geen weerstand en sloegen op de vlucht. Drie werden gevangen genomen, een wist te ontsnappen en de vijfde, Respini, op wien het vooral gemunt was, werd te Lugano gevat. De jeugdige directeur van binnenlandsche zaken, Rossi, werd door een pistoolschot der aanvallers gedood. Nu werden de groote raad en het kantonsbestuur afgezet en een voorloopig liberaal bewind benoemd. Te gelijk vertoonde zich de beweging ook op andere plaatsen: een klaar bewijs, dat deze liberale revolutie voorbereid was. Overal deed men als te Bellinzona. De schutterij handhaafde de orde en bewaakte de tuighuizen. Te Bellinzona belette men den conservatieven per telegraaf de burgerij te wapen te roepen. De leiders der anti-liberalen werden gevat, en het oude bewind in staat van beschuldiging verklaard.

De bondsraad, aanstonds in buitengewone zitting saamgekomen, machtigde de regeering gewapend tusschenbeide te treden. Kolonel Kuenzii, tot regeeringscommissaris benoemd, ging naar Bellinzona, om, namens de bondsregeering, het bestuur over het kanton op zich te nemen en kreeg 2 bataljons mee. De bondstroepen zijn, te Bellinzona aangekomen, met geestdrift begroet. Hiermede is een klein drama afgespeeld, leerzaam voor wie opmerkt, hoe bij de liberalen de natuur boven de leer gaat. Men heeft het altijd over wet en constitutie en heerschappij der meerderheid; doch zoodra komt men zelf niet in het gedrang of alles verandert, en het komt tot uitbarstingen als pas omschreven. Men grijpt naar het geweer en neemt de clericalen gevangen. Eene gemakkelijke manier voorwaar, om, spijt stembus en wat niet al toch gelijk en zijn zin te krijgen.

Tusschen de vertegenwoordigers der conservatieven en radicalen is eene schikking getroffen. In overleg met hen heeft de bonds-commissaris bepaald, dat den 5 October de verlangde volksstemming over de grondwetsherziening zal plaats hebben.

Amerika. — De uitslag der verkiezingen in Brazilie, die in goede orde hebben plaats gehad, is geweest, dat de nieuwe regeeringsvorm door het volk is bekrachtigd. Al de ministers werden gekozen.

— De jonge republiek Brazilië wil in niets achter staan bij de Fransche republiek. Men schrijft, dat de zusters van St. Vincentius van Paulo uit een krankzinnigen gesticht verdreven zijn, waar zij de zieken liefderijk verzorgden.

—In San Salvador is generaal Czeta, met op ééne na algemeene stemmen als President herkozen. Men vreest nu weer een oorlog tusschen Nicaragua en Honduras.

—In de wetgevende Kamer van den staat Mississipi heeft een gewezen slaaf van Jefferson Davis, met goed gevolg zijn recht op een zetel in dat lichaam bepleit tegenover den eisch van een blanke, welke hem dat recht betwistte. De meerderheid van het verkiezingscomité was tegen zijn toelating. Maar hij hield eene toespraak van een half uur, en maakte daarbij door zijne bescheidenheid en eenvoudige welsprekendheid zooveel indruk, dat ten slotte, met 79 tegen 28 stemmen den neger het recht tot zitting nemen werd toegekend.

— De regeering der Vereenigde Staten is door de laatste mislukte poging tot toepassing der doodstraf door middel van electriciteit nog niet besloten, om van de proefneming af te zien. Dezer dagen zal een terdood veroordeelde Japanees weder op die wijze te New-York terecht gesteld worden. Zijn verzoek, om onthoofd te worden, is van de hand gewezen.

NOTICIANAN DI CABEL.

Recibi dia 10 di Oct:

Paris. — Según cuentanan koe gobierno francés a pasa, ta demonstrá koe rentanan a producí den luna di Setiembre cuater miljón i mei di franc más di lo ke tabata calculá, i esai ta bin haci cien miljón franc más koe na luna di Setiembre di anja pasá.

Nan ta bisa koe Rusia ta avanzando su tropanan cerca fronteranan di Turquia, afin di obligá Sultán di forma alianza coe n' éle.

Londres.—Tin noticia ta circulá koe Czarewitch lo no visitá Constantinopla pa motiboe dje apuro koe él ta adén pa reglá e cuestió. dje patrisca griego.

E nobo koe tin un revolución ta para pa rementá na Buenos-Ayres, ta falsoe.

Madrid.—Congreso católico na Zaragoza tabata ariba abao den su tenida di antayera: rei di Italia tabata fuertemente atacá i unidad italiana criticá.

Dia 11 Oct.

Londres.—Masjá sustoe ayera na Bolsa i toer valor públieo ta na bahá.

Paris.—Nan ta bisa koe tabatin algún disgusto electoral na colonianan francés di India. Asistencia di forza militar tabata pidi pa sofocá e rebeldia.

Rusia ta nenga di reconocé príncipe Fernando pa rei di Bulgaria.

Tin rumor koe e empréstitonan nobo alemán ta cubrí tres bê.

Londres.—La Reina, afligi pa e noticia, koe e regimiento di guardia koe a bai Bermudas ta atacá di caïntura, a pidi informe ayí riba.

Madrid. — Congreso católico a resolvé di pidi pa bolbe trece libertad religiosa na Spanja, pa restablece

unidad católica i pa apoyá e educación koe iglesia ta doena.

Embahador italiano ta pidi coe energia satisfaccion pa e expresionnan ofensiva koe tabata usá den Congreso contra rei Humberto.

Roma.—Rei Humberto a disolvé e comisión formá pa reuní obhetonan pa exposición di Chicago.

New-York.—Fábricanan di tabacoe di foja a keda un dia cerá na Cuba. Donjonan di fábrica a conbiní di halza ganamentoe di trahadonan.

Conde di Paris i duque di Orleans a recibi visita di general Sherman.

Ayera nan a vende 12.000 sacoe di sucoe.

Dia 13 October.

Paris.—Senjora Bouvert, e spion aleman a sali condená pa 5 anja di prision, caba el tin di abandona Francia pa 10 anja largoe.

Ayera tabatin un explosión na Bourges, koe a mata 10 persona.

Nan ta bisa koe rei Milan lo ta gebant pa motiboe di su mala conducta duranti su gobierno.

Londres.—Dillon i O'brièn, nacionalista irlandés, a abandona Irlanda sacrificando e fianza koe nan a doena: tin suposicion koe ta Estados Unidos nan a bai.

Gobierno ta publicá un circular pa contradecí e rumor, koe cantura geel a rementá bao dje regimiento di guardia na Bermuda.

Madrid.—Ministro di Relacion Exterior a pidi dispensa pa e ofensanan koe e Congreso catolico a haci na rei di Italia.

E delegado di gobierno koe tabata na cabez dje Congreso, ta kitá di su empleonan, i tenida ta suspendé.

New-York. Tin nobo ta circula, koe ex-reina Isabel a telegrafia Conde di Paris pa suplikéle di pidi su nies ... tuthe, la reina Amelia di Portugal, di abandoná Lisboa, pasobra hendenan dje stad ayi ta bira dia pa dia más excitá.

Dia 14 October.

Paris.—Según noticia recibí di Lisboa, Souza a pasa masjá trabao pa el a formá un gabinete.

Londres. Gobierno ta adelantá e ... di ferrocarrilnan irlandés, 2.500.000 pa ponementoe di linjanan koe lo uni costanan coe e lagarnan, caminda poblacion ta sufri miseria, ora tin mal cosecha.

Noticia di Tasmania ta bisá, koe tin delegadonan nombrá pa representá e lugar ayi na e convencion federal.

Madrid. Concejo di Ministro a recibi respondi dje potencianan europea tocanti e tarifanan nobo americana. Concejo a resolvé di no aplicá e tarifanan ayi na colonianan spanjó (?).

Dia 15 Oct.

París.—Noticia di yegada di barcoenan inglés na Zambeze, a causa grandi sensacion na Lisboa. Tabatin masjá reunion tené na e capital ayi di Portugal, coe obheto di protestá contra procedernan di Inglaterra.

Londres.—Pakoesnan di Rowly Brocks, entregadónan di sombré pa tropa a kima, 6 hende a perecé i 13 a sali heridá.

O'brien i Dillon a yega Paris.

La Haya.—E docternan koe ta asistí rei di Hoolanda, a declara, koe situacion di S. M. no ta permitiéle goberná.

Madrid.—Gobierno ta pidi Estados Unidos importación liber di productonan di Antijanan spanjó.

Courantnan republicano ta busca pa Gobierno protehé interesnan di comercio i di agricultura di Cuba.

Dia 16 Oct, anochi.

París.—Embahador di Estados-Unidos na Francia ta declara, koe e recepción koe conde di París a recibi ayá, no tin ningun significacion política, sino simplemente un prueba di gratitud pa servicionan demoestrá na gobierno federal durante guerra civil.

Londres.—E liga nacional irlandés ta paga e fianza di O'brien i di Dillon. Nan ta bisa koe ta stanjo com por tin hende ta sospechá, koe O'brien i Dillon a bai Estados-Unidos coe un misión dje convención nacionalista.

Roma.—Comisión pa exposición di Chicago ta desolvé: ningún fabricante italiano lo manda nan producto.

Berlín.—Negociaciónnan a caba entre delegadonan alemán i italiano koe no tabata di acuerdo tocanti frontera dje lugarnan na Africa, koe ta pertenece na e dos estadonan.

La Haya.—Ministro a doena Cámaranan di conoce e verdadero estado koe rei ta dén.

La reina Emma ta nombrá regenta.

VERSCHEIDENHEDEN.

De schrijver van eene, onlangs te Dresden verschenen brochure, getiteld: „Gedachten omtrent Bismarck," heeft opgemerkt, dat het getal 3 eene gewichtige rol speelt in het leven van Bismarck: „Het wapen van den Prins bestaat uit 3 klaver- en 3 eikenbladeren; hij heeft voor devies: In trinitate robur (In de drieeenheid ligt de kracht); de spotprent stelt hem voor met 3 haren; hij heeft 3 kinderen, Herbert, Willem en Marie; hij bezit 3 landgoederen: Friedrichsruhe, Varzin en Schonhausen; hij is doctor van 3 faculteiten; hij heeft 3 oorlogen en 3 vredesverdragen geteekend; hij heeft de bijeenkomst der 3 Keizers uitgelokt; hij heeft het Drievoudig Verbond gesloten; hij heeft met 3 partijen geregeerd: de conservatieven, de nationaal-liberalen en de ultramontanen; hij is in den dienst van 3 Keizers geweest, en heeft in zijne politiek een drievoudig doel gehad: Pruisen, Duitschland en den Europeeschen vrede.

Door de volgende statistische gegevens kan men zich eene voorstelling vormen van de grootte van Londen: Elke 4 minuten ziet in de reuzenstad iemand het levenslicht, zoodat men alle 2 uren 30 geboorten heeft aan te geven, terwijl in den zelfden tijd 20 personen den laatsten adem uitblazen. De gezamenlijke lengte der straten van Londen bedraagt ... Duitsche mijlen. Zou men deze alle eens willen doorwandelen, dan zou men, al legde men ook per dag 20 Engelsche mijlen, of 4½ geographische mijl of circa 32 KM. af, nog bijna een vol jaar daartoe noodig hebben. Om hun honger te stillen, verbruiken de Londenaars jaarlijks 500.000 ossen, 2 millioen schapen, 200.000 kalveren, 8 millioen stuks gevogelte, 500 millioen pd. visch, 500 millioen oesters, 250 millioen schaaldieren, kreeften, krabben, enz. Deze massa's worden met 200 millioen (Engelsche) quarts bier, 12 millioen quarts rum en 50 millioen quarts wijn naar beneden gespoeld.

— Voor de aanstelling van dames bij het telephoon-verkeer te Berlijn deelt de directeur van een telephoonkantoor mede: De vrouwelijke stem is door haar hoogeren toonaard door de telephoon veel beter verstaanbaar en is voor de overbrenging van berichten veel geschikter dan de mannelijke stem. Op grond van deze waarneming zullen achtereenvolgens in het geheele overbrengingsverkeer dames aangesteld worden, van welke op dit oogenblik reeds 120 werkzaam zijn. De in dienst zijnde mannelijke beambten zullen in andere takken van dienst worden werkzaam gesteld. Nieuwe aanstellingen bij het telephoon-verkeer worden nu slechts uit de rijen der dames gedaan en hiermede opent zich voor haar een nieuw groot arbeidsveld. Alleen het leidende en toeziende personeel zal uit mannen bestaan.

Imprenta de la Libreria de A. BETHENCOURT E HIJOS, Curaçao.